

Rombout Nijssen

LIGGING

In het gehucht Oppem bij Herk-de Stad, gemeente en parochie Herk-de-Stad.

PATROON

Niet gekend.

BRONNEN

Van de kluis van Oppem bleef, voor zover bekend, geen archief bewaard.

In het besluitenregister van de stadsmagistraat van Herk-de-Stad is het akkoord uit 1735 tussen de stadsmagistraat en de kluizenaars van Oppem terug te vinden: Hasselt, Rijksarchief, *Stadsarchief van Herk-de-Stad*, nr. 8.

In het archief van de schepenbank van Herk-de-Stad is het dossier terug te vinden betreffende het onderzoek dat de drossaard in 1731 instelde naar aanleiding van daden van vandalisme in de kluis van Oppem: Hasselt, Rijksarchief, *Archief van de schepenbank van Herk-de-Stad*, nr. 91.

BIBLIOGRAFIE

F. SILVERIJSER, wijdde in zijn 'Bijdragen tot de geschiedenis der stad Herck. De Kluis van Herck', die hij publiceerde in 't *Nieuws der Week*, een korte notitie aan de kluis van Herk en het Limburgse kluizenaarswezen. De in een knipselmap in het Rijksarchief te Hasselt bewaarde kopie van deze notitie laat niet toe haar te dateren.

GESCHIEDENIS

De weinige archiefstukken die over de kluis van Oppem bewaard werden, leveren het beeld op van een kleine gemeenschap, die zeker in de jaren dertig van de achttiende eeuw op gespannen voet leefde met haar omgeving.

Op Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartdag (15 augustus) 1731 was de kluis van Oppem de scène voor een uit de hand gelopen ruzie, waarbij vensters en deuren werden ingeslagen en de hele inboedel (*stoelen, tafel, bancke,*

knielbancke, een schilderije, een halff tonne, eij-sere ketel, pinten en potten) kort en klein geslagen werd. Zelfs het beeld van *Onser Lieve Vrouwe met het kindeken*, dat boven de ingangsdeur van de kluis stond, had er aan moeten geloven.

De kluis werd toen bewoond door de broeders Arnold Van de Borgh en Frans Vasseau.

In 1735 was tussen de stad en de bewoners van de kluis van Oppem een conflict gerezen over de modaliteiten voor het aannemen van nieuwe broeders en over de uitbreiding van de kluis, waarover geprocedeerd werd bij de rechtbank van de Officiaal. Naast broeder Frans Vasseau, die als overste optrad, en broeder Arnold Van de Borgh, had toen ook een derde broeder, Petrus Moernoent, in de kluis van Oppem zijn intrek genomen. Op 29 december 1735 legden beide partijen hun geschil bij in een minnelijke schikking, waarin de verdere uitbreiding van de kluis een halt werd toegeeroepen. In de overeenkomst werd vastgelegd dat de broeders in de toekomst geen nieuwe medebroeders mochten aannemen zonder voorafgaande instemming van de magistraat. De novice die zij op dat moment opleidden, mocht alvast intreden. Voorts zouden de broeders in Herk-de-Stad niet meer mogen bedelen, geen (onroerende) goederen meer mogen verwerven, zij zouden geen kapel bij hun kluis mogen bouwen en geen onderwijs mogen verstrekken. Bovendien moesten de kluizenaars de stad een deel van de gemaakte gerechtskosten terugbetalen. De handtekeningen onder dit akkoord leren ons dat één van de broeders, Arnold Van de Borgh, niet kon schrijven.

Andere gekende kluizenaars zijn:

Andreas Cappars (vermeld in het besluitenregister van de stadsmagistraat op 31 januari 1738, overleden op 22 december 1758);

Petrus Briers (vermeld in de volkstelling van 1763).